

RICHTLIJN 2003/18/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**van 27 maart 2003****tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG van de Raad betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk****(Voor de EER relevante tekst)**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 137, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾, opgesteld na raadpleging van de sociale partners en het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In zijn conclusies van 7 april 1998 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest ⁽⁴⁾ heeft de Raad de Commissie verzocht voorstellen tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG ⁽⁵⁾ in te dienen, en er daarbij meer bepaald rekening mee te houden dat de beschermende maatregelen vooral gericht en afgestemd moeten zijn op de werknemers die momenteel het grootste risico lopen, met name werknemers die asbestverwijderingswerkzaamheden verrichten en werknemers die op het werk bij onderhoudswerkzaamheden incidenteel met asbest in aanraking komen.
- (2) In bovengenoemde conclusies wordt de Commissie voorts verzocht om voorstellen tot wijziging van Richtlijn 83/477/EEG in te dienen en daarbij rekening te houden met de resultaten van het onderzoek naar grenswaarden voor blootstelling aan chrysotiel en naar methoden voor het meten van asbest in de lucht, uitgaande van de methode waarvoor de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft gekozen. Soortgelijke maatregelen moeten worden genomen voor vervangingsproducten.
- (3) Het Economisch en Sociaal Comité vraagt de Commissie in zijn advies over asbest ⁽⁶⁾ nieuwe maatregelen te nemen om het gevaar van blootstelling voor werknemers te verkleinen.

⁽¹⁾ PB C 304 E van 30.10.2001, blz. 179, en PB C 203 E van 27.8.2002, blz. 273.

⁽²⁾ PB C 94 van 18.4.2002, blz. 40.

⁽³⁾ Advies van het Europees Parlement van 11 april 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 23 september 2002 (PB C 269 E van 5.11.2002, blz. 1), besluit van het Europees Parlement van 17 december 2002 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 18 februari 2003 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽⁴⁾ PB C 142 van 7.5.1998, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 263 van 24.9.1983, blz. 25. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/24/EG (PB L 131 van 5.5.1998, blz. 11).

⁽⁶⁾ PB C 138 van 18.5.1999, blz. 24.

- (4) Het verbod op het in de handel brengen en het gebruik van chrysotiel met ingang van 1 januari 2005, ingevoerd bij Richtlijn 76/769/EEG van de Raad van 27 juli 1976 betreffende onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten ⁽⁷⁾, zal bijdragen aan een aanzienlijke vermindering van de blootstelling van de werknemers aan asbest.

- (5) Alle werknemers moeten worden beschermd tegen de risico's van blootstelling aan asbest en dientengevolge moeten de uitzonderingen voor de sectoren zeescheepvaart en luchtvaart worden geschrapt.

- (6) Om de betrokken vezels eenduidig te definiëren, moeten zij in mineralogisch opzicht of aan de hand van hun CAS-nummer (Chemical Abstract Service) opnieuw worden gedefinieerd.

- (7) Onverminderd andere communautaire bepalingen inzake het in de handel brengen en het gebruik van asbest, zal een beperking van de activiteiten die een blootstelling aan asbest met zich brengen, bij de preventie van ziekten in verband met deze blootstelling een zeer belangrijke rol spelen.

- (8) De meldingsregeling voor werkzaamheden die gepaard gaan met blootstelling aan asbest, dient aan de nieuwe werksituaties te worden aangepast.

- (9) Activiteiten die werknemers aan asbestvezels blootstellen bij de winning van asbest, de vervaardiging en de verwerking van asbestproducten of de vervaardiging en verwerking van producten waaraan doelbewust asbestvezels zijn toegevoegd, moeten gelet op de ernstige en moeilijk te vermijden blootstelling worden uitgesloten.

- (10) Rekening houdende met de meest recente technische kennis dienen de bemonsteringsmethodologie voor het meten van de asbestconcentratie in de lucht en de methode voor het vaststellen van het aantal vezels beter te worden gedefinieerd.

- (11) Hoewel het niveau van blootstelling aan asbest waaronder geen risico op kanker bestaat, nog niet is vastgesteld, is het wenselijk de grenswaarde voor blootstelling aan asbest op het werk te verlagen.

⁽⁷⁾ PB L 262 van 27.9.1976, blz. 201. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/91/EG van de Commissie (PB L 286 van 30.10.2001, blz. 27).

- (12) De werkgevers moeten worden verplicht om vóór de aanvang van het asbestverwijderingsproject aan te geven of er asbest in de gebouwen of installaties aanwezig is of kan zijn en om deze informatie mee te delen aan alle personen die door gebruik, onderhoud of andere werkzaamheden in of aan het gebouw het risico lopen aan asbest te worden blootgesteld.
- (13) Er moet nadrukkelijk op worden toegezien dat sloopwerkzaamheden of werkzaamheden voor het verwijderen van asbest worden verricht door ondernemingen die op de hoogte zijn van alle voor de bescherming van de werknemers te treffen voorzorgsmaatregelen.
- (14) Werknemers die aan asbest blootgesteld worden of kunnen worden, moeten een specifieke opleiding krijgen teneinde de aan deze blootstelling verbonden risico's aanzienlijk te beperken.
- (15) De blootstellingsregisters en gezondheidsdossiers, als bedoeld in Richtlijn 83/477/EEG, moeten in overeenstemming gebracht worden met de lijsten en dossiers bedoeld in Richtlijn 90/394/EEG van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk (zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG) ⁽¹⁾.
- (16) Het is wenselijk de praktische aanbevelingen voor het klinisch toezicht op de blootgestelde werknemers bij te werken, rekening houdend met de meest recente medische kennis, teneinde de met asbest verband houdende ziekten in een vroeg stadium te kunnen opsporen.
- (17) Daar de doelstellingen van het overwogen optreden, namelijk de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens de omvang of de gevolgen van het optreden beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (18) De wijzigingen in deze richtlijn vormen een concreet onderdeel van de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt.
- (19) Deze wijzigingen zijn tot een minimum beperkt teneinde de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen niet onnodig te bemoeilijken.
- (20) Derhalve dient Richtlijn 83/477/EEG dienovereenkomstig te worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 83/477/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. artikel 1, lid 2, wordt geschrapt;

2. artikel 2 wordt vervangen door:

„Artikel 2

Voor de toepassing van deze richtlijn worden onder „asbest” de volgende vezelachtige silicaten verstaan:

- actinoliet, CAS-nummer 77536-66-4 (*),
- bruine asbest (amosiet), CAS-nummer 12172-73-5 (*),
- anthofylliet, CAS-nummer 77536-67-5 (*),
- chrysotiel, CAS-nummer 12001-29-5 (*),
- crocidoliet, CAS-nummer 12001-28-4 (*),
- tremoliet, CAS-nummer 77536-68-6 (*).

(*) Registratienummer van de Chemical Abstract Service (CAS).”;

3. in artikel 3

- a) wordt lid 3 vervangen door:

„3. Mits het gaat om sporadische blootstellingen met een geringe intensiteit en uit de resultaten van de risico-beoordeling volgens lid 2 blijkt, dat de blootstellingsgrenswaarde voor asbest in de lucht van de arbeidsplaats niet zal worden overschreden, kunnen de artikelen 4, 15 en 16 buiten toepassing blijven, wanneer het werk bestaat in:

- a) korte niet-continue onderhoudsactiviteiten, waarbij uitsluitend met niet-broze materialen wordt gewerkt;
- b) het verwijderen van niet-beschadigde materialen, zonder deze stuk te maken, waarin de asbestvezels stevig in een matrix zijn gebonden;
- c) het inkapselen en omhullen van asbesthoudende materialen die in goede staat zijn;
- d) bewaking en onderzoek van de lucht en het nemen van monsters om vast te stellen of een bepaald materiaal asbest bevat.”;

- b) wordt het volgende lid ingevoegd:

„3 bis. Na overleg met de sociale partners, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken, worden door de lidstaten praktische richtsnoeren opgesteld voor de omschrijving van sporadische blootstelling met een geringe intensiteit, als bedoeld in lid 3.”;

4. artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

- a) punt 2 wordt vervangen door:

„2. Vóór de aanvang van de werkzaamheden doet de werkgever melding aan de verantwoordelijke autoriteit van de lidstaat, overeenkomstig de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

De melding moet tenminste een beknopte beschrijving bevatten van:

- a) de plaats waar de werkzaamheden worden verricht;
- b) de gebruikte of gehanteerde types en hoeveelheden asbest;
- c) de verrichte werkzaamheden en toegepaste procédés;

⁽¹⁾ PB L 196 van 26.7.1990, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 1999/38/EG (PB L 138 van 1.6.1999, blz. 66).

d) het aantal betrokken werknemers;

e) de datum waarop de werkzaamheden aanvangen, alsmede de duur ervan;

f) de maatregelen die zijn genomen om blootstelling van werknemers aan asbest te beperken.”;

b) punt 4 wordt vervangen door:

„4. Telkens wanneer een verandering in de arbeidsomstandigheden kan leiden tot een aanzienlijke toename van de blootstelling aan stof van asbest of asbesthoudende materialen, dient een nieuwe melding te worden gedaan.”;

5. aan artikel 5 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„Onverminderd andere Gemeenschapsvoorschriften betreffende het in de handel brengen en het gebruik van asbest zijn activiteiten die de werknemers aan asbestvezels blootstellen bij de winning van asbest, bij de vervaardiging en de verwerking van asbestproducten, dan wel de vervaardiging en de verwerking van producten die doelbewust toegevoegde asbest bevatten, verboden, met uitzondering van het behandelen en storten van producten die afkomstig zijn van sloop en asbestverwijdering.”;

6. artikel 6 wordt vervangen door:

„Artikel 6

Bij alle in artikel 3, lid 1, bedoelde werkzaamheden wordt de blootstelling op het werk aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen, tot een minimum beperkt en wordt zij in ieder geval onder de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde gebracht, met name door de volgende maatregelen:

1. Het aantal werknemers dat aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen blootgesteld wordt of kan worden, wordt zo klein mogelijk gehouden.
2. De werkprocédés zijn zo ingericht dat er geen asbeststof wordt geproduceerd of dat, indien zulks onmogelijk is, er geen asbeststof in de lucht vrijkomt.
3. Alle ruimten en uitrustingen die dienen voor de behandeling van asbest, kunnen doeltreffend en regelmatig worden gereinigd en onderhouden.
4. Asbest en materialen waaruit asbeststof vrijkomt of die asbesthoudend zijn, worden opgeborgen en vervoerd in daartoe geschikte gesloten verpakkingen.
5. Afvalstoffen worden zo spoedig mogelijk verzameld en van de arbeidsplaats weggevoerd in geschikte gesloten verpakkingen met een etiket dat zij asbest bevatten. Deze maatregel geldt niet voor winningswerkzaamheden. De in de eerste alinea bedoelde afvalstoffen worden vervolgens behandeld overeenkomstig Richtlijn 91/689/EEG van de Raad van 12 december 1991 betreffende gevaarlijke afvalstoffen (*).

(*) PB L 377 van 31.12.1991, blz. 20. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/31/EG (PB L 168 van 2.7.1994, blz. 28).”;;

7. artikel 7 wordt vervangen door:

„Artikel 7

1. Afhankelijk van de resultaten van de eerste risicobeoordeling wordt, om de naleving van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde te waarborgen, op gezette tijden de concentratie aan asbestvezels in de lucht op het werk gemeten.

2. De monstername is representatief voor de persoonlijke blootstelling van de werknemer aan stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen.

3. De monstername wordt uitgevoerd na raadpleging van de werknemers en/of hun vertegenwoordigers in de onderneming.

4. De monstername wordt uitgevoerd door personeel met de vereiste deskundigheid. De daaropvolgende monsteranalyse wordt uitgevoerd in laboratoria die toegerust zijn voor het tellen van vezels overeenkomstig de methode van lid 6.

5. De duur van de monstername wordt zo gekozen dat, hetzij door meting hetzij door een tijdgewogen berekening, de representatieve blootstelling voor een achturige referentieperiode (één ploeg) kan worden vastgesteld.

6. De telling van de vezels gebeurt bij voorkeur met een fasecontrastmicroscopie overeenkomstig de in 1997 (*) door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aanbevolen methode of een methode die gelijkwaardige resultaten oplevert.

Bij het meten van de in lid 1 bedoelde asbestconcentratie in de lucht worden alleen vezels die langer zijn dan vijf micrometer, een breedte hebben van minder dan 3 micrometer en een lengte/breedteverhouding van meer dan 3:1 in aanmerking genomen.

(*) Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method), WHO, Geneva, 1997 (ISBN 92 4 154496 1).”;;

8. artikel 8 wordt vervangen door:

„Artikel 8

De werkgevers zorgen ervoor dat geen enkele werknemer wordt blootgesteld aan een asbestconcentratie in de lucht die groter is dan 0,1 vezel per cm³, berekend als tijdgewogen gemiddelde over een periode van acht uur (TGG).”;;

9. artikel 9, lid 1, wordt geschrapt;

10. artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1, eerste alinea, wordt vervangen door:

„Wanneer de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde wordt overschreden, worden de oorzaken voor deze overschrijding opgespoord en worden zo snel mogelijk passende maatregelen getroffen om deze situatie te verhelpen.”;

b) lid 3 wordt vervangen door:

„3. Wanneer de blootstelling niet met andere middelen kan worden beperkt en de grenswaarde het dragen van individuele ademhalingsapparatuur vereist, mag dit niet blijvend zijn en moet het voor iedere werknemer tot het strikt noodzakelijke worden beperkt. Voor werkzaamheden met individuele ademhalingsapparatuur worden rustpauzes voorzien, afhankelijk van de fysische en klimatologische belasting en, zo nodig, in samenspraak met de werknemers en/of hun vertegenwoordigers, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken.”;

11. het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

Voordat wordt begonnen met sloop- of onderhoudswerkzaamheden neemt de werkgever, indien van toepassing na het opvragen van informatie bij de eigenaren, alle nodige maatregelen om de materialen waarvan wordt vermoed dat ze asbest bevatten, te identificeren.

Indien ook maar de geringste twijfel bestaat over de aanwezigheid van asbest in een materiaal of constructie, worden de van toepassing zijnde bepalingen van deze richtlijn gevolgd.”;

12. artikel 11, lid 1, wordt vervangen door:

„1. Voor bepaalde werkzaamheden, zoals sloop, verwijdering, reparatie en onderhoud, waarvan kan worden verwacht dat ondanks preventieve technische maatregelen ter beperking van de asbestconcentratie in de lucht, de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde zal overschreden worden, stelt de werkgever maatregelen vast voor de bescherming van de werknemers tijdens deze werkzaamheden, in het bijzonder:

- a) krijgen de werknemers verplicht te dragen passende ademhalingsapparatuur en andere individuele beschermingsmiddelen;
- b) worden er waarschuwborden aangebracht om erop te wijzen dat een overschrijding van de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde kan worden verwacht;
- c) wordt de verspreiding van stof afkomstig van asbest of asbesthoudende materialen buiten de ruimten/werkplek waar de activiteiten plaatsvinden, voorkomen.”;

13. artikel 12, lid 2, eerste en tweede alinea, wordt vervangen door:

„2. In het in lid 1 bedoelde plan worden maatregelen opgenomen die nodig zijn voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk.

In het plan wordt met name voorgeschreven:

- dat het asbest en/of de asbesthoudende materialen worden verwijderd voordat de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd, behalve wanneer dit voor de werknemers een groter gevaar zou inhouden dan het asbest of de asbesthoudende materialen niet te verwijderen;
- dat zo nodig individuele beschermingsmiddelen als bedoeld in artikel 11, lid 1, onder a), worden verstrekt;

— dat zodra de sloop- of de asbestverwijderingswerkzaamheden beëindigd zijn, men er zich overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken van vergewist dat er geen risico's van blootstelling aan asbest op het werk meer zijn.”;

14. de volgende artikelen worden ingevoegd:

„Artikel 12 bis

1. De werkgever zorgt voor een passende opleiding voor alle werknemers die aan asbesthoudend stof worden of kunnen worden blootgesteld. Deze opleiding wordt met regelmatige tussenpozen gratis verstrekt.

2. De inhoud van de opleiding is voor de werknemers gemakkelijk toegankelijk. Zij verschaft hun de nodige kennis en vaardigheden inzake preventie en veiligheid, met name met betrekking tot:

- a) de eigenschappen van asbest en de invloed van asbest op de gezondheid, met inbegrip van het synergetische effect van roken;
- b) de soorten producten of materialen die asbest kunnen bevatten;
- c) de handelingen die kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om blootstelling tot een minimum te beperken;
- d) veilige werkwijzen, controles en beschermingsmiddelen;
- e) de geëigende rol, keuze en selectie, beperkingen en het juiste gebruik van ademhalingsapparatuur;
- f) noodprocedures;
- g) ontsmettingsprocédés;
- h) verwijdering van afvalstoffen;
- i) de eisen inzake medisch toezicht.

3. Op communautair niveau worden praktische richtsnoeren vastgesteld voor de opleiding van werknemers die asbest verwijderen.

Artikel 12 ter

Alvorens zij werkzaamheden zoals sloop of verwijdering van asbest kunnen verrichten, moeten bedrijven hun bekwaamheid op dit gebied aantonen overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.”;

15. artikel 14, lid 2, punt b), wordt vervangen door:

„b) indien de resultaten de in artikel 8 vastgestelde grenswaarde overschrijden, de betrokken werknemers, alsmede hun vertegenwoordigers in de onderneming of vestiging, zo spoedig mogelijk in kennis worden gesteld van deze overschrijdingen en van de oorzaken daarvan, en de werknemers en/of hun vertegenwoordigers in de onderneming of vestiging worden geraadpleegd over de te nemen maatregelen of, in spoedgevallen, worden ingelicht over de getroffen maatregelen.”;

16. artikel 15, punt 3, wordt vervangen door:

„3. Aan de werknemers wordt advies en informatie verschaft over elke medische keuring waaraan zij zich na het einde van de blootstelling kunnen onderwerpen.

De voor het medisch toezicht verantwoordelijke arts of instantie kunnen verklaren dat het medisch toezicht na het einde van de blootstelling zolang moet worden voortgezet, als zij voor de gezondheid van de betrokkene noodzakelijk achten.

Dit voortgezet toezicht gebeurt in overeenstemming met de nationale wetgevingen en/of praktijken.”;

17. artikel 16, punt 2, wordt vervangen door:

„2. De in punt 1 bedoelde registers en de in artikel 15, punt 1, bedoelde individuele gezondheidsdossiers worden ten minste 40 jaar na het einde van de blootstelling bewaard, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken.”;

18. aan artikel 16 wordt het volgende punt toegevoegd:

„3. De in punt 2 bedoelde bescheiden worden, overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijken, aan de bevoegde nationale autoriteit overhandigd op het moment dat de onderneming haar activiteiten beëindigt.”;

19. het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 16 bis

De lidstaten voorzien in adequate sancties op niet-naleving van de ingevolge deze richtlijn vastgestelde nationale wetgeving. De sancties zijn doeltreffend, proportioneel en afschrikwekkend.”;

20. bijlage I wordt geschrapt;

21. bijlage II, punt 3, wordt vervangen door:

„3. Het gezondheidkundig onderzoek van de werknemers geschiedt overeenkomstig de beginselen en gebruiken van de arbeidsgeneeskunde. Het dient minstens de volgende maatregelen te omvatten:

- het aanleggen van een dossier met de medische voorgeschiedenis en het beroepsverleden van de werknemer;
- een persoonlijk gesprek;

— een algemeen klinisch onderzoek, met name van de borstkas;

— onderzoeken van de ademhalingsfunctie (spirometrie en flow-volumecurve).

De voor het toezicht op de gezondheid verantwoordelijke arts of instantie besluiten op grond van de jongste inzichten van de arbeidsgeneeskunde tot verder onderzoek, zoals cytologisch onderzoek van het sputum, röntgenonderzoek van de borstkas of computertomografie.”.

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om vóór 15 april 2006 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 27 maart 2003.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

P. COX

Voor de Raad

De voorzitter

M. STRATAKIS